

Xalq so'zi

2025-YIL – ATROF-MUHITNI ASRASH VA "YASHIL" IQTISODIYOT YILI

1991-yil 1-yanvardan chiqa boshlagan

WWW.XS.UZ ● E-mail: Info@xs.uz ●

2025 йил 3 апрель, № 68 (8963)

Payshanba

Saytimizga o'tish uchun QR-kodini telefoningiz orqali skanner qiling.

IKKI TOMONLAMA VA MINTAQAVIY AHAMIYATGA MOLIK DOLZARB MASALALAR YUZASIDAN FIKR ALMASHILDI

Samarqand shahrida 3-4-aprel kunlari

"Markaziy Osiyo – Yevropa Ittifoqi" birinchi sammiti bo'lib o'tadi.

Ikki bor o'tkazilayotgan sammitda Markaziy Osiyo davlatlari va Yevropa Ittifoqi o'tasidagi ko'p qirrali munosabatlar hamda amaliy hamkorlikni rivojantirish istiqbollar ko'rib chiqildi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev raisligida o'tadigan sammit ishda Yevropa kengashi Prezidenti Antoniu Koshta, Yevropa komissiyasi Prezidenti Ursula fon der Lyayen, Qozog'iston Respublikasi Prezidenti Qosim-Jomart Toqayev, Qirg'iz Respublikasi Prezidenti Sadir Japarov, Tojikiston Respublikasi Prezidenti Emomali Rahmon va Turkmaniston Prezidenti Serdar Berdimuhamedov ishtirot etadi.

President Shavkat Mirziyoyev 2-aprel kuni Samarqand shahrida sammitda ishtirot etish uchun kelgan Yevropa kengashi Prezidenti Antoniu Koshta bilan norasmiy uchrashuv o'tkazdi.

Uchrashuvda ikki tomonlama va mintaqaviy ahamiyatga molik dolzarb masalalar yuzasidan fikr almashildi. Bo'lajak "Markaziy Osiyo – Yevropa Ittifoqi" formatidagi birinchi sammitiga tayyorlarlik masalalari atroficha ko'rib chiqildi.

Yevropa Ittifoqining oliy martabali vakili Buxoro shahriga ham tashrif buyurib, xalqimizning madaniy-tarixiy merozi bilan tanishdi.

2-aprel kuni Samarqandga Yevropa komissiyasi Prezidenti Ursula fon der Lyayen ham tashrif buyurdi.

Sammittening asosiy tadbirlari, delegatsiyalar rahbarlarining ikki va ko'p tomonlama uchrashuvlari 3-4-aprel kunlari o'tkaziladi.

O'ZA.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Matbuot xizmati surʼati.

Uchrashuv E'TIBOR MARKAZIDA – GENDER TENGLIK VA AYOLLAR FAOLLIGINI TA'MINLASH

Kecha Oliy Majlis Senati Raisi Tanzila Norboeva Parlamentlararo Ittifoq kotibiyating Gender masalalari va yoshlar bo'yicha dasturlar rahbari Zeyna Xilol bilan uchrashdi.

Dastlab mamlakatimizda keyingi yillarda gender tenglikni ta'minlashga qaratilgan islohotlar izchil olib borilayotgani hamda bu o'zgarishlar sezilarini nijaliyar berayotgani va bunda parlamentning roli alohida e'tirof etildi.

Uchrashuvda yurtimizda o'tkazilishi rejalashtirilgan Parlamentlararo Ittifoqning 150-yubiley assambleyasi doirasida ayollarning ijtimoiy faoliyotini oshirish hamda gender tenglikni oid masalalarga bag'ishlangan forumlari o'tkazishga tayyorgarlik jarayonlari muhokama qilindi.

Ta'kidlanganidek, parlament hamda davlat organlari o'tasidagi hamkorlikni mustahkamlash, ayollarning huquqlari va imkoniyatlarini kengaytirish, ularning ijtimoiy hamda iqtisodiy faoliyini kuchaytirishga qaratilgan chorha-tadbirlarni amalga oshirish, shuningdek, gender tenglikni ta'minlashda parlamentning o'mni muhim hisoblanadi.

– Darhaqiqat, so'ngi yillarda Markaziy Osiyoda ro'y bergan o'zgarishlar to'g'risida butun dunyo siyosatchilar gapirmoqda va bunga yetarli asoslar bor. Bu, avvalo, mintaqaga bo'lgan qiziqishning bir belgisi, ikkinchidan, qisqa darr mobaynida shunday bir yirik hududda keskin o'zgarishlar bo'lgani tarixda kamdan-kam uchrashi bilan ham bog'liq, nazarimda.

– 2016-yildan keyin Markaziy Osiyo mohiyatini yangi qiyofa kasb etmoqda. Men bu o'rinda uning xalqaro geosiyosiy sahnada o'zgarayotgan maqomini nazarda tutyapman. Suhbatimizni shu haqdagi qarashlaringiz bilan boshlasak...

– Darhaqiqat, so'ngi yillarda Markaziy Osiyoda ro'y bergan o'zgarishlar to'g'risida butun dunyo siyosatchilar gapirmoqda va bunga yetarli asoslar bor. Bu, avvalo, mintaqaga bo'lgan qiziqishning bir belgisi, ikkinchidan, qisqa darr mobaynida shunday bir yirik hududda keskin o'zgarishlar bo'lgani tarixda kamdan-kam uchrashi bilan ham bog'liq, nazarimda.

Keling, 2016-yilga qaytaylik. Agar tahillarga e'tibor qilsak, Markaziy Osiyodagi vaziyat rostanam tahlikali – qarama-qarshilik va ziddiyatlar, mamlakatlar o'tasidagi nosog'lom raqobat tobra keskinlashib bormoqda edi. Garchi mustaqillikning 25 yili o'tgan bo'lsa, hali chegaralarimiz to'liq aniqlab

olinmagandi. Shuning o'ziyoq o'zaro kelishmovchiliklarga yo'l oshayotgandi. Chegara yo'q, u belgilanmas ekan, ikki taraf ham da've qiladi. Bu bizning joy, deydi biri, keyin ikkinchisi ham ayni da've bilan oyoq tiraydi. Xillas, og'ri vaziyat. Bu, bir tomonдан, beqarorlikni keltirib chiqaruvchi potensial omil bo'lsa, ikkinchi tomonidan, aniq belgilangan va xalqaro e'tirof etilgan chegarasiz davlat davlat bo'la olmasligini oddiy ham biladi.

Ammo taassufki, o'tgan davr mobaynida mintaqaga mamlakatlari, aniqrog'i, o'sha paytdagi rahbarlar bu boradagi muloqotga tayor emasdi. Siyosiy elitalardagi o'jarlik, strategik fikrlay olmaslik va uzoqni ko'rish qobiliyatining yo'qligi, qolaversa, diplomatik resurslardan foydalanan borasidagi no'noqlik tufayli Markaziy Osiyo chegarasi o'ta bahshi davlatlar huddi bo'lib goldi.

Bu esa, tabiiyki, xalqaro hamjamiatining Markaziy Osiyoga to'la yetilagan, hali muloqotga, hamkorlikka tayyor bo'lmagan bir hudud o'laroq qarashiga sabab bo'ldi. Mintaqada yirik masalalar borasidagi o'zaro manfaatli

yondashuv ko'zga tashlanmadи. Misol uchun, bizda umumiy suv resurslaridan foydalaniшdagi yagona strategik yondashuv, muloqot shu davrgacha bo'lmagan. Bu esa yuqorida aytganim – "porflash" ga yaqin bir vaziyat asosini tashkil qilib keldi...

Barchamiz ko'rib-bilib turgan manzara shunday ediki, har bir mamlakat, ta'bir joiz bo'lsa, ko'rnani o'ziga qarab tortardi, umumiy manfaatni o'ylash hech kimning xayoliga kelmas, bir so'z bilan aytganda, mintaqaning taraqqiyot yo'liga o'tishi faqatgina uning yakidligi, hamjihatligi evazigagina amalga oshishi mumkinligi haqidagi oddiy haqiqat tan olinmasdi. Shuning uchun ham ayni masalada mintaqayoti va taqdiri haqida gaipgan ko'plab olimlarning strategik mavhumlik, noanqlik haqidagi mulohaza va munozaralarini inkor qilish, ekspertlarning Markaziy Osiyo yirik harbiy to'qnashuvlar arafasida turibdi, mintaqada portlash sodir bo'lishi muqarrar, degan bashoratlarini assosiz edi, deya olmasdi.

PARLEMENT ISLOHOTLARI SOHASIDAGI ALOQALAR YANADA KENGAYADI

Kecha Oliy Majlis Senati Raisi Tanzila Norboeva Parlamentlararo Ittifoq Bosh kotibi Martin Chungong bilan uchrashdi.

Unda O'zbekistonda o'tkaziladi gana Parlamentlararo Ittifoqning 150-yubiley assambleyasiga tayyorgarlik ko'rishga oid asosiy vazifalar hamda parlament islohotlari sohasidagi hamkorlikni yanada rivojlantirish masalalari muhokama markazida bo'ldi.

Muloqot chog'iда assambleyaning O'zbekistonda amalga oshirilayotgan islohotlarga to'liq mos keladigan "ijtimoiy rivojlanish va adolat uchun parlament harakati" mavzuining tarixiy ahamiyatiga alohida e'tibor qaratildi. O'zbekiston parlamenti faoliyatining ijobji jihatlari boshqa mamlakatlar

uchun namuna bo'lishi mumkinligi ta'kidlandi.

M. Chungong O'zbekiston parlamentining Parlamentlararo Ittifoq bilan samarali hamkorligi uchun minnatdorlik bildirib, mamlakatimizning xalqaro nufuzli tashkilot faoliyatiga qo'shayotgan salmoqli hissasini qayd etdi.

Uchrashuv yakunida Toshkentda o'tkaziladigan Parlamentlararo Ittifoqning yubiley assambleyasiga xalqaro parlamentarizm tarixida muhim voqeja bo'lishiga va global muammolarini hal qilishda parlamentarning rolini kuchaytirishiga ishonch bildirildi.

"Xalq so'zi".

YANGI O'ZBEK DIPLOMATIYASI FENOMENI

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senati Raisining birinchi o'rinosi Sodiq SAFOYEV bilan suhbat

Ta'kidlanganidek, parlament hamda davlat organlari o'tasidagi hamkorlikni mustahkamlash, ayollarning huquqlari va imkoniyatlarini kengaytirish, ularning ijtimoiy hamda iqtisodiy faoliyini kuchaytirishga qaratilgan chorha-tadbirlarni amalga oshirish, shuningdek, gender tenglikni ta'minlashda parlamentning o'mni muhim hisoblanadi.

– Darhaqiqat, so'ngi yillarda Markaziy Osiyoda ro'y bergan o'zgarishlar to'g'risida butun dunyo siyosatchilar gapirmoqda va bunga yetarli asoslar bor. Bu, avvalo, mintaqaga bo'lgan qiziqishning bir belgisi, ikkinchidan, qisqa darr mobaynida shunday bir yirik hududda keskin o'zgarishlar bo'lgani tarixda kamdan-kam uchrashi bilan ham bog'liq, nazarimda.

Keling, 2016-yilga qaytaylik. Agar tahillarga e'tibor qilsak, Markaziy Osiyodagi vaziyat rostanam tahlikali – qarama-qarshilik va ziddiyatlar, mamlakatlar o'tasidagi nosog'lom raqobat tobra keskinlashib bormoqda edi. Garchi mustaqillikning 25 yili o'tgan bo'lsa, hali chegaralarimiz to'liq aniqlab

– 2016-yildan keyin Markaziy Osiyo mohiyatini yangi qiyofa kasb etmoqda. Men bu o'rinda uning xalqaro geosiyosiy sahnada o'zgarayotgan maqomini nazarda tutyapman. Suhbatimizni shu haqdagi qarashlaringiz bilan boshlasak...

– Darhaqiqat, so'ngi yillarda Markaziy Osiyoda ro'y bergan o'zgarishlar to'g'risida butun dunyo siyosatchilar gapirmoqda va bunga yetarli asoslar bor. Bu, avvalo, mintaqaga bo'lgan qiziqishning bir belgisi, ikkinchidan, qisqa darr mobaynida shunday bir yirik hududda keskin o'zgarishlar bo'lgani tarixda kamdan-kam uchrashi bilan ham bog'liq, nazarimda.

Keling, 2016-yilga qaytaylik. Agar tahillarga e'tibor qilsak, Markaziy Osiyodagi vaziyat rostanam tahlikali – qarama-qarshilik va ziddiyatlar, mamlakatlar o'tasidagi nosog'lom raqobat tobra keskinlashib bormoqda edi. Garchi mustaqillikning 25 yili o'tgan bo'lsa, hali chegaralarimiz to'liq aniqlab

– 2016-yildan keyin Markaziy Osiyo mohiyatini yangi qiyofa kasb etmoqda. Men bu o'rinda uning xalqaro geosiyosiy sahnada o'zgarayotgan maqomini nazarda tutyapman. Suhbatimizni shu haqdagi qarashlaringiz bilan boshlasak...

– Darhaqiqat, so'ngi yillarda Markaziy Osiyoda ro'y bergan o'zgarishlar to'g'risida butun dunyo siyosatchilar gapirmoqda va bunga yetarli asoslar bor. Bu, avvalo, mintaqaga bo'lgan qiziqishning bir belgisi, ikkinchidan, qisqa darr mobaynida shunday bir yirik hududda keskin o'zgarishlar bo'lgani tarixda kamdan-kam uchrashi bilan ham bog'liq, nazarimda.

Keling, 2016-yilga qaytaylik. Agar tahillarga e'tibor qilsak, Markaziy Osiyodagi vaziyat rostanam tahlikali – qarama-qarshilik va ziddiyatlar, mamlakatlar o'tasidagi nosog'lom raqobat tobra keskinlashib bormoqda edi. Garchi mustaqillikning 25 yili o'tgan bo'lsa, hali chegaralarimiz to'liq aniqlab

– 2016-yildan keyin Markaziy Osiyo mohiyatini yangi qiyofa kasb etmoqda. Men bu o'rinda uning xalqaro geosiyosiy sahnada o'zgarayotgan maqomini nazarda tutyapman. Suhbatimizni shu haqdagi qarashlaringiz bilan boshlasak...

– Darhaqiqat, so'ngi yillarda Markaziy Osiyoda ro'y bergan o'zgarishlar to'g'risida butun dunyo siyosatchilar gapirmoqda va bunga yetarli asoslar bor. Bu, avvalo, mintaqaga bo'lgan qiziqishning bir belgisi, ikkinchidan, qisqa darr mobaynida shunday bir yirik hududda keskin o'zgarishlar bo'lgani tarixda kamdan-kam uchrashi bilan ham bog'liq, nazarimda.

Keling, 2016-yilga qaytaylik. Agar tahillarga e'tibor qilsak, Markaziy Osiyodagi vaziyat rostanam tahlikali – qarama-qarshilik va ziddiyatlar, mamlakatlar o'tasidagi nosog'lom raqobat tobra keskinlashib bormoqda edi. Garchi mustaqillikning 25 yili o'tgan bo'lsa, hali chegaralarimiz to'liq aniqlab

– 2016-yildan keyin Markaziy Osiyo mohiyatini yangi qiyofa kasb etmoqda. Men bu o'rinda uning xalqaro geosiyosiy sahnada o'zgarayotgan maqomini nazarda tutyapman. Suhbatimizni shu haqdagi qarashlaringiz bilan boshlasak...

– Darhaqiqat, so'ngi yillarda Markaziy Osiyoda ro'y bergan o'zgarishlar to'g'risida butun dunyo siyosatchilar gapirmoqda va bunga yetarli asoslar bor. Bu, avvalo, mintaqaga bo'lgan qiziqishning bir belgisi, ikkinchidan, qisqa darr mobaynida shunday bir yirik hududda keskin o'zgarishlar bo'lgani tarixda kamdan-kam uchrashi bilan ham bog'liq, nazarimda.

Keling, 2016-yilga qaytaylik. Agar tahillarga e'tibor qilsak, Markaziy Osiyodagi vaziyat rostanam tahlikali – qarama-qarshilik va ziddiyatlar, mamlakatlar o'tasidagi nosog'lom raqobat tobra keskinlashib bormoqda edi. Garchi mustaqillikning 25 yili o'tgan bo'lsa, hali chegaralarimiz to'liq aniqlab

– 2016-yildan keyin Markaziy Osiyo mohiyatini yangi qiyofa kasb etmoqda. Men bu o'rinda uning xalqaro geosiyosiy sahnada o'zgarayotgan maqomini nazarda tutyapman. Suhbatimizni shu haqdagi qarashlaringiz bilan boshlasak...

– Darhaqiqat, so'ngi yillarda Markaziy Osiyoda ro'y bergan o'zgarishlar to'g'risida butun dunyo siyosatchilar gapirmoqda va bunga yetarli asoslar bor. Bu, avvalo, mintaqaga bo'lgan qiziqishning bir belgisi, ikkinchidan, qisqa darr mobaynida shunday bir yirik hududda keskin o'zgarishlar bo'lgani tarixda kamdan-kam uchrashi bilan ham bog'liq, nazarimda.

Keling, 2016-yilga qaytaylik. Agar tahillarga e'tibor qilsak, Markaziy Osiyodagi vaziyat rostanam tahlikali – qarama-qarshilik va ziddiyatlar, mamlakatlar o'tasidagi nosog'lom raqobat tobra keskinlashib bormoqda edi. Garchi mustaqillikning 25 yili o'tgan bo'lsa, hali chegaralarimiz to'liq aniqlab

– 2016-yildan keyin Markaziy Osiyo mohiyatini yangi qiyofa kasb etmoqda. Men bu o'rinda uning xalqaro geosiyosiy sahnada o'zgarayotgan maqomini nazarda tutyapman. Suhbatimizni shu haqdagi qarashlaringiz bilan boshlasak...

– Darhaqiqat, so'ngi yillarda Markaziy Osiyoda ro'y bergan o'zgarishlar to'g'risida butun dunyo siyosatchilar gapirmoqda va bunga yetarli asoslar bor. Bu, avvalo, mintaqaga bo'lgan qiziqishning bir belgisi, ikkinchidan, qisqa darr mobaynida shunday bir yirik hududda keskin o'zgarishlar bo'lgani tarixda kamdan-kam uchrashi bilan ham bog'liq, nazarimda.

Keling, 2016-yilga qaytaylik. Agar tahillarga e'tibor qilsak, Markaziy Osiyodagi vaziyat rostanam tahlikali – qarama-qarshilik va z

MARKAZIY OSIYO O'Z STRATEGIK KUN TARTIBINI SHAKLLANTIRAYOTGAN, JADAL RIVOJLANAYOTGAN MINTAQAGA AYLANMOQDA

Jahon ommaviy axborot vositalari O'zbekiston Prezidentining Markaziy Osiyo va Yevropa Ittifoqi o'tasidagi savdo-iqtisodiy munosabatlardagi ijobjiy dinamika haqidagi so'zlarini alohida ta'kidlagan. Qayd etilganidek, so'nggi yetti yilda Markaziy Osiyo mamlakatlari bilan Yevropa Ittifoqi o'tasidagi tovar ayirboshlash hajmi to'rt barobar oshib, 54 milliard yevroga yetdi. Bu holat mintaqaning Yevropa mamlakatlari uchun istiqbolli hamkor sifatidagi roli oshib borayotganidan dalolat beradi.

Mashhur nashrlar, shuningdek, Prezidentning Samargandning savdo, ilm-fan va diplomatiyaning tarixiy markazi sifatidagi orni haqidagi fikrlariga e'tibor qaratgan. "Uning ulug'vorigi turli madaniyatlar, xalqlar va g'oyalarni birlashtira olganda, - deya Prezident Shavkat Mirziyoyev so'zlaridan iqtibos keltirilgan. - Bugun u yana Yevropa va Markaziy Osiyo zamonaqizning asosiy muammolarni muhokama qilishi mumkin bo'lgan muloqot maydoniga aylanmoqda".

Keyning yillarda Markaziy Osiyoda amalga oshirilgan o'zgarishlar ham yuqori baholandi. Nashrlarda O'zbekiston Prezidentining Markaziy Osiyo mintaqasi haqidagi savolga bergan javobidan misol keltirilgan: "So'nggi yillarda Markaziy Osiyo tubdan o'zgardi, yangi qiyoya kasb etdi - konstruktiv muloqot, ishonch va har tomonlalma hamkorlik maydoniga aylandi. Bu esa mamlakatlarmiz yetakchilarining umumiy siyosiy irodasi tuyafli amalga oshdi. Bugun biz bu jarayonning ortga qaytmasligi haqida ishonch bilan aytayla.

O'zbekiston Prezidentining af'gon masalasi bo'yicha pozitsiyasiga alohida urg' berilgan. Xorijiy ommaviy axborot vositalarida davlatimiz rahbarining O'zbekistoning Af'gonistonga nisbatan yondashuvu har doim pragmatik va uzoq muddatli strategik tamoyillarga asoslanib kelgani haqidagi

"Dunyo" AA.

EKOLOGIK BAROARORLIKKA QARATILGAN TASHABBUSLAR

Bu vodorod va ammiak kabi "yashil" yoqilg'i, shuningdek, biyoqilg'i ishlab chiqarish va qazilma yoqilg'i o'rniha ulardan keng foydalishan bo'yicha hamkorlikni yo'lg'a qo'yish imkonini beradi.

Ayni paytda O'zbekiston va mintaqadagi boshqa davlatlar qayta tiklanuvchi energetika salohiyatini faol kengaytmoqda. "Yashil" energetika va iqlim sohasidagi loyihalarni amalga oshirish Markaziy Osiyoda "uglerod kreditlari" bozorini rivojlanirishga xizmat qildi. Bu mezanimz korxonalarla ekologik toza texnologiyalarga investitsiyalar jalb etish imkonini beradi, shuningdek, uglerod kvotalar savdosи sohasida xalqaro hamkorlik platformasiga aylanadi.

Prezidentimiz aytganidek, masalan, faoliyat yuritayotgan 14 ta quyosh va shamol elektr stansiyalariga qo'shimcha ravishda umumiyo qurvoti 24 ming megawatt bo'lgan 50 dan ortiq shunday loyihalarni amalga oshirish rejimiz bor. Yaqin besh yilda

bayonotiga e'tibor qaratildi. Xususan, Prezident Shavkat Mirziyoyev qo'shni Afg'onistondagi vaziyat haqidagi savolga javob berar ekan, quydagilarni ta'kidladi: "Hozirgi rahbaryat Afg'onistondagi vaziyatni barqarorlashtirishga, o'z resurslarini aeroportlar, ichki temir yo'l tarmoqlari, suv-energetik infrastrukturmasini rivojlanirishga va ko'knor maydonlarini qisqartirishga yo'naltirishga muvaffaq bo'ldi. BMT ma'lumotlariga ko'ra, "Tolibon" 2023-yilda g'iyohvand moddalar savdosini taqilaganidan so'ng, Afg'onistonda ko'knor yetishtiriladigan yerlar 95 foizga kamaygan. Afg'onistonda ko'knordan xoli kelajak barpo etish maqsadida qishloq aholisiga yordam ko'sratmoqda, qishloq xo'jaligining muqobil yo'nalishlari rivojlanirilyapti".

Nashrlarda qayd etilganidek, bo'lajak "Markaziy Osiyo - Yevropa Ittifoqi" sammitining muhim natijalarning bir tomonlarning strategik sherkilik munosabatlarni o'natishga bo'lgan mustashrak istagini aks etiruvchisi Samargand deklaratsiyasining imzolanishi bo'ldi. "Deklaratsiya nafaqat erishilgan kelishuvlarni mustahkamlaydi, balki mintaqalarimiz o'tasidagi aloqalarni chiqurlashtirish uchun asos yaratadi, - dedi O'zbekiston Prezidenti. - Biz investitsiyaviy hamkorlikni kengaytirish, qo'shma infrazitulma loyihalarni amalga oshirish, innovatsiyalar va raqamli yechimlarni qol'lab-quvvatlash bo'yicha aniq kelishuvlarga erishishdan keta olmaydi. Biz bar-birimiz bilan shu qadar bo'lg'izmiz, bimizmizda boshlangan muammo ikkinchimizda albatta bo'y ko'sratmay qolmaydi".

Raqobat doimo va hamma yerda bo'ladi. Bu - tabiy hol. Ammo uning xarakteriga ko'p narsa bog'liq. Masalan, "u men sendan zo'man", qabiliy kechsa, bilingki, istiqbol yo'q. Aksincha, ushuq raqobat umummanfaatni, yakdil qarashlarni o'zida ifoda etsa, tamom boshqacha manzara namoyon bo'ladi. Mirziyoyev doktrinasining mohiyatida xuddi shu strategiya turadi.

Aslina olganda, o'jarlik, "Men aytganimday bo'lishi shart" deb qaysarlari qilishindan osoni yo'q. Biroq, bu yo'l odamni boshi berko'chaga olib kirib qo'yadi. Bu o'rinda ikkinchi jihatni ham esdan chiqarmaslik kerak. Deylik, masalan, birligida, hamma tomonni tinglab, har bir muammoni yotig'i bilan va hisobga olib ham etish istiqbolni ekanani hamma biladi. Biroq buni tan olish uchun kishidan katta siyosiy irodha va qolaversa, hamkorlar bilan munosabatlarni to'g'ri yo'ga qo'yishda katta mahorat talab qilinadi.

Keling, da'vomiz asossiz bo'lmasligi uchun oddiyiga suv muammosiga bo'lgan umumiyo qarashlarni oylik. 2016-yilgacha go'yo bu "o'yn"da qaysidir, davlat yutsa, boshqalar yutqazadi, degan taassurot bor va bu hatto real tushunchaga aylanib qolqandegi edi. Bu yechim emas, balki mintaqada uyg'onishi mumkin bo'lgan bekarorlikning kaliti edi, aslida. Mirziyoyev esa masalani mustashrak maqsadlar yo'lida uyg'unlashtirish va shu orqali mavjud muammoni hal qilish taklifi ilgari surdi. Tabiiyki, bunday yondashuv hammaning manfaatiga mos keladi va muhim, muammo bartaraf etiladi. Buni aslida preventiv diplomatiya yoki diplomatik mahorat natijasi, desa ham bo'ladi.

Albatta, ayni siyosat natijasini jahon o'zida his qildi. Shu o'rinda bita muhim faktini keltirmoqchiman. Mana shu mustashrak siyosat natijasida xalqaro siyosat lug'atida "Markaziy Osiyo ruhi", degan ibora paydo bo'ldi. Va bir ovozdan xalqaro hamjamiyati, yirik davlatlar, qo'shma mamlakatlar shuni e'tirof etadi, bu o'zgarishlarning muallifi O'zbekiston rahbari, Prezident Shavkat Miromonovich Mirziyoyevdir.

- AQSHning Pittsburg universiteti Boshqaruva va bozorlar markazi direktori, uzoq vaqtan buyon Markaziy Osiyoniga o'rganib kelayotgan tadqiqotchi Jennifer Brik Murtagashvili xalqaro OAVAdan biringan intervusuida mintaqamizning bugungi geosiyoysi manzarasini taxminan mana bunday ifodalagan edi: "...Markaziy Osiyoniga boricha ko'rish vaqt keldi. Bu endi postsovet hududi emas. U - Yevroosyo. Men Markaziy Osiyoga postsovet prizmasi orgali qarab kelingan deb o'layman, unga Yevroosyo superkontinentining yuragi sifatida qaralmadi".

Aynan shu iqtibosga fe'lan yaqin fikrni rossiyalik mashhur tarixchi, antropolop Sergey Abashin ham o'tgan yili ijtimoiy tarmoqlardagi sahifasida goldirdi. U O'zbekistoning Parij Olimpiadasidagi zafarlar haqida gapira turib, shunday degandi: "2024-yilgi Olimpiada favqulodda muhim voqeaga aylandi. Gender va san'at mavzulari muhokamasi bilan emas, balki, eng avvalo, Markaziy Osiyo mamlakatlari va yoniqa, 8 ta oltin medalni qo'lg'a kiritib, 13-o'rinni egallagan O'zbekiston sportchilarining ko'satgan ajoyib natijalar bilan esda qoladigan bo'ldi (eslatib o'tmoqchiman). Olimpiada yutuglari bilan bir qatorda, o'zbek shaxmatchilari ham so'nggi yillarda jahon reytingida yuqori o'rinalarni egallab kelyapti. Sport tilida aytganda, biz Markaziy Osiyo davlatlari umumbashariy miyosda tanilayotgan va tan olinayotgan muhim o'yinchilarga aylanib borayotganiga va o'z subyektligini anglab yetayotganiga guvoh bo'lib turibmiz. Bu dunyoda va sobiq

YANGI O'ZBEK DIPLOMATIYASI FENOMENI

postsovet hududida haqiqiy tarixiy silish bo'lib, hali uzoq davom etadigan va shubhasiz, tabiiy jarayondir.

O'yaymanki, har ikkala tadqiqotchi nimaga ishora qilayotgani tushunarli. Ayting-chi, mintaqaning yaxlit bir siyosiy subjekt sifatida yoki yanada ochiqroq aytganda, "muhim aktor"ga aylanib borayotganini bugun nimalarda ko'rishimiz mumkin?

- Savolningiz ham amaliy, ham nazariy jihatdan muhim. Hozir ko'pchilik buning negizida yotgan masalani angloyatgani yo'q. Ya'nin bugun Markaziy Osiyo xalqit ber mintaqaga o'laroq tarixiy va umum o'zligi - identitetini anglash va buning barobarida dunyoga o'zini yangidan "tanishitish" yow'liga otdi. Siz tilga oлган olmlar bilan bu borada fikri mushtarak bolqan ekspertlari juda ko'p. Masalan, Bernard Liyus - Princeton universiteti professori. U ham mashhur tadqiqotchi edi. Uning tadqiqotlariga turilcha munosabat bildirish mumkin. Lekin xalqaro ilmiy jamoatchilik tan oлgan Markaziy Osiyo, Islam dunyosini chuqur o'ргangan ushbu ekspert subhatalrimizdan birida yotgan edidi, Markaziy Osiyo buqun jahon geosiyoysi xaritasida xuddi qadimiya davrlari, O'rta asrlardagi kabi kengroq makonnen bir qismi sifatida balgomoda. U Yaqin Shard, Hindiston yarim oroli, Uzoq Sharqning uzzvi qismi o'laroq ko'zga tashlamoqda. Unda enidlikda aslo sobiq ittifoq, sovet imperiyasi chegaralarini qol'ilagan holda qarash mumkin emas.

Mavridi kelganda, Prezidentimizning ayni masalada yana bir niyoyatda fundamental, strategik fikriga e'tiboringizni jaib etmoqchiman: "Af'goniston Markaziy Osiyoning ajralmas qismidir". Eski postsovet yondashuvlari, o'lchamli bilan fikrlasak, u boshqa dunyo, albatta. Ammo bugungi kuni vogeligidan kelib chiqilsa, vaziyat o'zgaradi: Af'goniston ham Markaziy Osiyoning bir qismi. Axir qanday qilib, daryolari, tabiatni, madaniyatni, o'tmishi mushtarak bo'lgan davlatni xaritada kesib tashlash mumkin? Bundan ham muhim, bu - qo'shni davlatlarning mushtarak savdo yo'lakkari.

Yurtoshimizning yana bir muhim fikri borki, u ham xalqaro hamjamiyatda ko'p e'tirof etilmoqda: "Af'gonistonga xatar manbaib emas, imkoniyatlar makoni sifatida qarashimiz kerak". O'z-o'zidan anglashiladiki, bu o'lkadagi barqarorlik barcha uchun teng manfaatlari. Birinchidan, ushuq yaqin hamkorlik va tinchlik Af'goniston xalqaro qilib chiqqaniga nega e'tibor berilmasi kerak. Men aminmanki, bu xizmat - mintaqaga tinchligini saqlab qolish, saqlab qolishiga emas, uning ravnaq, iqtisodiy rivojlanishiga ham katta turkiyev makonnen bir qismi sifatida balgomoda. U Yaqin Sharq, Hindiston yarim oroli, Uzoq Sharqning uzzvi qismi o'laroq ko'zga tashlamoqda. Unda enidlikda aslo sobiq ittifoq, sovet imperiyasi chegaralarini qol'ilagan holda qarash mumkin emas.

Tashabbuslar bo'ladi, u qanday natija berishi mavhum bo'lishi mumkin... Biroq bu, qozog'istonlik diplomatiyati tilga oлgan e'tirof yana bir bor qaytaraman, to'liq asos bilan Markaziy Osiyoniga katta tafafot, katta portplashdan saqlab qolgan natijadir. Nima uchun ba'zi davlat rahbarlari ilgari surgan tashabbuslar biror natija bera-bermasa, ular turli xalqaro mukofot, hatto tinchlik bo'yicha Nobel mukofotiga loyiq ko'rildiyu boshqalarniga chap ko'z bilan qaraladi? Vaholani, mukofotlar tagdim etilgach, aksiga olib, tinchlik muhit urushlarga bog'lanib Nobel mukofotiga to'liq munosib.

Tarixdan bilamizki, Markaziy Osiyo doimo 4 ta yirik mintaqaga - Xitoy, Hind yarim oroli, Yaqin Sharq va O'rta Sharq, hatto Rossiya va u orqali Yevropaga ham katta ta'sir ko'satib kelgan.

Ushbu to'rt mintaqada bugun qudrat elegaliga da'vo qilayotgan mamlakatlar paydo bo'lishiha Markaziy Osiyodan chiqqan shaxslarning hissasi katta bo'lgan. Turkiyani olasizmi, Hindistondagi boburlyarni olasizmi, Xitoy madaniyatini va tamaddunini o'rganasizmi, ta'sirimizni aniq sezishingiz mumkin. Bugun ham Markaziy Osiyo yoki Osiyoda, dunyoda katta rol o'ynaydi, deb to'liq ishonch bilan aytishim mumkin.

Qolaversa, nafaqat madaniyat va intellektual salohiyat, balki Yevroosiyoni bog'lovchi asosiy transport yo'laklari ham aynan Markaziy Osiyoda bo'lgan. Mintaqaning energetik zaxiralari, rivojilanayotgan iqtisodiyoti dunyo bozorlariga hal qiluvchi ta'sir ko'satadi. Ayniqsa, eng yirik iqtisodiyotli Xitoy, o'sita keltirayotgan iqtisodiyoti Hindiston, Pokiston kelajagida aynan Markaziy Osiyodagi zaxiralar katta rol o'ynashi mumkin. Markaziy Osiyoning sivilizatsion o'mri, madaniyatagi o'mrini oling. Bugun dunyoning sivilizatsionlari, turli madaniyatlar, turli sivilizatsiyalar osasidagi nizolar bilan bog'liq. Barcha muammolarni shundan kelib chiqyapti. Ya'n o'zaro tashunish, o'zaro ishonch tanqisligi...

Markaziy Osiyo Islam dunyosining yuragiда joylashgan, xalqlarimiz ming yillardan buyon yashab kelayotgan jonajon makoni qanday atasak to'g'ri bo'ladi - Markaziy Osiyomi, Mavarounnahmi, Turkistonmi?! Lo'dona javob shundayki, qanday atashimizdan qat'i nazar, mintaqaning umumiy o'zligi bo'lishi shart. Ayni masalada o'rtaq haqqoniy bir savol qo'yish ham mumkin: Yevropaning o'zligi bor, nega ayni muhim umumlik Markaziy Osiyoda bo'lmasligi kerak? Bu iddaoga qarshi kimdir "mintaqada hamma bir tilda gapirmaydi-ku", deyishi mumkin, lekin ana, Yevropada ham turli tillarda gaplashishi, lekin ularning mustashrak qadriyatlari, umumiy tarixiy meros, va o'shash madaniyatlar bor, Yevropa qadriyatlari - bu ularni. Markaziy Osiyoning ham, albatta, o'z qadriyatlari bor, buni biron inkor eta olmaydi. Muhtarol Shamkat Miromonovich Mirziyoyev ayni shu omiliga tayananmoqda. Bu juda ham muhim.

Endi bevosita savolga qaysak, biz bugun mintaqamiz, xalqlarimiz ming yillardan buyon yashab kelayotgan jonajon makoni qanday atasak to'g'ri bo'ladi - Markaziy Osiyomi, Mavarounnahmi, Turkistonmi?! Lo'dona javob shundayki, qanday atashimizdan qat'i nazar, mintaqaning umumiy o'zligi bo'lishi shart. Ayni masalada o'rtaq haqqoniy bir savol qo'yish ham mumkin: Yevropaning o'zligi bor, nega ayni muhim umumlik Markaziy Osiyoda bo'lmasligi kerak? Bu iddaoga qarshi kimdir "mintaqada hamma bir tilda gapirmaydi-ku", deyishi mumkin, lekin ana, Yevropada ham turli tillarda gaplashishi, lekin ularning mustashrak qadriyatlari, umumiy tarixiy meros, va o'shash madaniyatlar bor, Yevropa qadriyatlari - bu ularni. Markaziy Osiyoning ham, albatta, o'z qadriyatlari bor, buni biron inkor eta olmaydi. Muhtarol Shamkat Miromonovich Mirziyoyev ayni shu omiliga tayananmoqda. Bu juda ham muhim.

- Markaziy Osiyo davlatlari rahbarlaringin maslahat uchrashuvining bir maysumi o'tib, ikkinchi davrasi start oldi. Endi bu formatini institusionallashtirish zarurati paydo bo'imadimi, degan savol tug'ilayapti...

- Integratsiya, institusionallashtirish niyoyatda mas'uliyati so'zlar va jahon yuqori darajadagi hamkorlikni talab etadi. Nima uchun Yevropa - Yevropa Ittifoqi bo'ldi. Chunki ulardagi yagona tizim, yagona yondashuvlar, yagona tamoyillar, andazalar va eng muhim, yagona, mustashrak qadriyatlari shuni taqqo etdi. O'yaymanki, Markaziy Osiyoga hali vaqt bor. Biz bu o'rinda qandaydor mamlakatlar, davlatlardan ustun turgan tuzilmalarni tuzish haqida o'yashdan ko'ra, hamkorlikni chiqurlashtirishga qaratilgan yo'llarni ko'proq o'yashimiz kerak.

Savol tug'iladi: bunday muvaffaqiyatga qanday erishilgan va nega u yo'q bo'ldi? Va biz qanday qilib, o'sha Renessansni qayta "uyg'otishimiz" mumkin?

Tarix saboqlari shuni ko'ssatadi, Markaziy Osiyoning gurkuragan, gullagan paytiida uzoq masofali savdo uchun imkoniyatlar yaratilgan edi. Ya'n savdo muhim. Lekin bu yagonidagi shahar yo qishloq bilan savdo qilish emas. Samarcandning Koreya, Vizantiy bilan savdo alogalarini o'matish, nafaqat tovar ayirboshlash, balki g'oyalar, fan, madaniyat ayirboshlash degani edi. Uzoq masofali savdo uchun yaratilgan imkoniyatlar huquqiy, xavfsizliq nuqtayi naizandan ta'minlangan boladi. Shu bois o'sha davrlarda yuva madaniyat, fan rivojlanangan. Chunki o'zini o'zi boyituvchi madaniyatlar uchun imkoniyatlar yaratilgan. Bugun O'zbekistonda amalga oshirilgan tashqi siyosat, ya'n o'chiqlik va ko'p vektorlik manu shu tarix saboqlaridan kelib chiqmoqda, deb hisoblayman.

2016-yilgacha biz shuni esdan chiqardik. Qo'shnilar bilan hatto chegaralarni minlashtirib tashlidat. Mintaqada ichki savdo atigi 8 foizni tashkil qilgan. Oxirgi 5-6 yil mobaynida esa Markaziy Osiyodagi mintaqaviy savdo bir necha barobarga oribili, 11 milliard dollarga yetdi. Bu Prezidentimiz olib borayotgan tashqi siyosat natijalaridan, tarix saboqlari va ulami qanday tatbiq etishning misollari bilan. Shu asnoda bizi turbinizmiz, O'zbekistonning yangi diplomatiyasi paydo bo'ldi. Bugun O'zbekiston tashqi siyosatini hamma biladi, taniy

KORRUPSIYANING OLDINI OLISH – MUHIM VAZIFA

Kecha Oliy Majlis Senati Raisi Tanzila Norboyeva ishtirokida respublika tuman (shahar) prokurorlari uchun o'quv-amaliy seminar o'tkazildi.

Tadbirda prokuratura organlarining korrupsiyaga qarshi kurashish borasidagi muhim vazifalari muhokama qilindi.

Seminar

Ta'kidlanganidek, korrupsiyaga qarshi kurashishda prokuratura organlarining mas'uliyatini yanada oshirish, jinoyatlarni faqat jazolash emas, balki ularning oldini olishga qaratilgan tizimli choralarni ishlab chiqish zarurligiga e'tibor qaratildi. Shu jihatdan, davlat xizmatiga ishga qabul qilish jarayonlari, sog'liqni saqlash, ta'lim va tadbirkorlik sohalarida maishiy korrupsiyaning oldini olishda tuman prokurorlarining zimmasidagi mas'uliyat katta ekani ta'kidlandi.

Ma'lumki, mamlakatimizda korrupsiyaga qarshi kurashish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylangan. Bunda mustahkam huquqiy baza va institutsional asoslar yaratilgani amaliy natijalarga

erishish imkonini bermoqda. Bu esa aholi, tadbirkorlar va xalqaro hamkorlar ishonchini mustahkamlashda muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda.

Xususan, shu yilning 5-mart kuni Prezidentimiz Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha milliy kengashning kengaytirilgan majlisida mayjud muammolarni bartaraf etish mexanizmlarini tahliq qildi. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha 55 ta aniq topshiriq berildi va ularni amalga oshirish maqsadida 5 ta qonun, 12 ta Farmon va qaror ishlab chiqish taklif etildi.

Seminarda korrupsiya sabablarini bartaraf qilish bo'yicha takliflar ishlab

chiqish prokuratura organlari zimmasiiga yuklatilgan asosiy vazifalardan biri ekani ta'kidlandi. Shuningdek, davlat xizmatchilariga nisbatan korrupsiyaga moyillikni baholash tizimini joriy etish, ishga qabul qilish jarayonida shaffoflikni ta'minlash hamda komplayens nazorat mexanizmlarini kuchaytirish zarurligi qayd etildi.

Shu bilan birga, davlat organlari va tashkilotlarda kiberkorrupsiyaga qarshi samarali kurashish, xodimlar uchun o'quv mashg'ulotlari tashkil etish, xalqaro tajribadan foydalangan holda huquqiy baza yaratish masalalari muhokama qilindi.

Tadbirda mahalliy darajada jinoyatchilikni kamaytirish, xususan, maishiy korrupsiyaga qarshi samarali mexanizmlarni ishlab chiqish masalalari ham ko'rib chiqildi. Prezidentimiz ta'kidlaganidek, korruption jinoyatlarning 75 foizi mahallalarda sodir etilmoqda. Shu bois huquq-tartibot organlari, senatorlar va mahalliy deputatlar hamkorligida jinoyatchilikning oldini olish bo'yicha yangi tizim joriy qilinmoqda.

Seminardan yakunida prokuratura organlariga korrupsiyaga qarshi kurashish borasidagi vazifalar bajarilishini samarali tashkil etish yuzasidan tegishli ko'rsatmalar berildi.

"Xalq so'zi".

ISHONCHLI SHERIKLIK VA MULOQOT MAYDONI

Parlementlararo Ittifoqning 150-yubiley assambleyası 5 – 9-aprel kunlari O'zbekistonda o'tkazilishi mamlakatimiz ijtimoiy-siyosiy hayotida yana bir muhim tarixiy voqeа sifatida muhlanadi.

Munosabat

Bunday yuksak maqomdagidagi tadbir Markaziy Osiyo mintaqasida ilk marotaba bo'lib o'tmoqda. Uning O'zbekiston zamindida o'tkazilishi haqidagi qaror yurtimizning xalqaro maydondagi obro'si ortib borayotganidan va eng e'tirof etilayotganidan dalolatdir. O'z navbatida, xalqaro parlament diplomatiyasi, qonunchilik va qonun ijodkorligi sohasidagi muhim tadbir hisoblangan mazkur assambleyaning aynan yurtimizda o'tishi Prezidentimizning ichki va tashqi siyosati strategiyasiga, amalga oshirilayotgan tub islohotlar samarasiga bo'lgan xalqaro hamjamiyatning yuksak ishonchi va e'tirofi, desak, yanglismaymiz.

1889-yilda ta'sis etilgan mazkur tashkilot o'tgan davrda tashkiloti o'rtasida yuksak qadriyatlarini ilgari suradigan ushbu tashkilot barcha millatlar o'tasida hamkorlik va muloqotni rag'batlantirib keladi. Ayni vaqtida tinch va hamjihat kelajakni ta'minlash uchun foydali qarorlar ishlab chiqish yo'lida xizmat qilmoqda.

O'zbekiston Respublikasi Parlamentlararo Ittifoqqa 1992-yilda a'zo bo'lgan. Vaqtincha uning faoliyatidagi ishtirokini to'xtatgan mamlakatimiz 2017-yil 13-oktyabrdan tashkilotga a'zoligini qayta tikladi. Hozirgi kunda O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlis Parlamentlararo Ittifoq hamkorlik qilib kelmoqda.

Dunyo miyosida katta siyosiy maydon hisoblangan Parlamentlararo Ittifoq assambleyası, amaliyotga ko'ra, parlamentarizm va barqaror rivojlanishning

jobiy tajribasi yuqori bo'lgan mamlakatlardagina o'tkaziladi. Tadbirda 2 mingga yaqin parlamentlar rahbarlari va a'zolari, boshqa yuqori martabali mehnomlar ishtiroy etishi "O'zbekiston – 2030" hamda boshqa strategik dasturlar doirasida yurtimizda izchil obib borilayotgan islohotlar siyosati va uning samaralarini keng xalqaro jamoatchilikka yetkazish uchun qulay xalqaro maydon va imkoniyatdir.

"Ijtimoiy taraqqiyot va a'dolat uchun parlament harakati" mavzuida o'tkaziladigan assambleyaning turkum yig'ilishlarida jahon mamlakatlari parlamenti delegatsiyalari qator yo'nalishlarda muhokamalari obib boradi. Xususan, aholini ijtimoiy himoya qilish va kambag'allikni qisqartirish, qonun ustuvorligini ta'minlash, inson huquqlarini himoya qilish, gender tenglikla erishish, ilm-fan, texnologiyani rivojlanishiga yoshlarni qo'llab-quvvatlash kabi dolzab masalalar ko'rib chiqilishi nazarda tutilgan.

Tadbirda doirasida 2030-yilgacha bo'lgan strategiyani amalga oshirishda parlamentining ishtiroyini kengaytirish, barqaror rivojlanish maqsadlariga erishish, inson huquqlari, gender tengligi, yoshlar imkoniyatlarini kengaytirish, ijlim o'zgarishiga qarshi kurashishda parlamenti hamkorligini kuchaytirishga zamin yaratiladi.

Mazkur tadbir yakunlarga ko'ra, tashkilot jahon parlamenti harakatining o'rta va uzoq muddatli istiqboldagi ustuvor yo'nalishlarini belgilab beradigan tegishli hujjatni qabul qilishni rejalashtirayotgani tinch va barqaror kelajakni barpo etish yo'lida muhim qadamlar tashlashga xizmat qiladi.

Anvarjon NURMATOV, Oliy Majlis Qonunchilik palatasi deputati.

IQLIM O'ZGARISHI MUAMMOLARIGA YECHIM IZLASH YO'LIDA

Ma'lumki, 2023-yil 22 – 24-mart kunlari BMTning Nyu-York shahrida bo'lib o'tgan suv resurslariga bag'ishlangan konferensiyasida O'zbekiston tomonidan Orol madaniyat sammiti loyihasini amalga oshirish tashabbusi ilgari surilgan edi. Ko'p o'tmay Prezidentimizning "Orol madaniyat sammitini yuqori saviyada o'tkazish to'g'risida"gi qarori qabul qilindi. Unga ko'ra 2025-yildan har 18 oyda – bahor yoki kuz fasllarida Orol madaniyat sammiti o'tkazib boriladi.

Aks sado

Brinch Orol madaniyat sammiti Samargand xalqaro ijlim forumi doirasida shu yil 4 – 6-aprel kunlari Samargand va Nukus shaharlarida yuqori saviyada tashkil etildi.

Orolbo'yida va dunyoning boshqa mintaqalarida yuzaga kelgan ekologik muammolarni muhokama qilish hamda oqilona yechimlarni taqdim etish uchun global platforma yaratish sammitining asosiy maqsad va yo'nalishlaridan biri sifatida belgilandi.

Davlatimiz rahbari Markaziy Osiyo "yashil" taraqqiyot sohasidagi maqsadlarga erishish yo'lida fikr almashish va say-harakatlarni birlashtirish uchun 2024-yilda Samargand xalqaro ijlim forumini o'tkazish tashabbusini Pekin shahrida bo'lib o'tgan "Bir makon, bir yo'l" xalqaro forumida bildirgan edi.

O'zbekistonning anomal ob-havo sharoitlari, tez-tez yuz berayotgan qurq'ochlik va chang bo'onlari, yerlarning shiddat bilan degradatsiyaga uchrashi va cho'llanishi, bioxilmallikning yo'qolishi ko'rinishida namoyon bo'layotgan murakkab ekologik vaziyata to'xtalib, Markaziy Osiyo jahondagi ijlim o'zgarishi oqibatlaridan eng ko'p zarar ko'rayotgan mintaqalardan biri

ekanini qayd etgandi.

Shu o'rinda BMT Bosh Assambleyası O'zbekiston tashabbusini bilan qabul qilingan "Markaziy Osiyo global ijlim tahlidlari qarshisida: barqaror rivojlanish va farovonlik yo'lida mintaqaviy birdamlikni mustahkamlash" rezolyutsiyasini bir ovozdan qabul qilganini ta'kidlash jo'i.

Shu nuqtayi nazardan, "Markaziy Osiyo ekologik muammolarga duch kelmoqda: umumiy farovonlik uchun birlashish" mavzuida Samarqanda o'tkaziladigan forum "yashil" iqtisodiy rivojlanish va ijlim barqarorligi bo'yicha muloqotni ilgari surish uchun yuqori darajadagi platformaga aylanadi.

Ijlim forumi qayta tiklanadigan energetikani rivojlanirish, suv resurslarini kompleks bosqichlar, biologik xilmallikni saqlash va barqaror shahar taraqqiyoti kabi asosiy yo'nalishlar bo'yicha ekspert panelari, yalpi sessiyalar va siyosiy muloqotlarni taklif qiladi.

Asosiy mavzurlaridan biri – global miyosdagi ekologik halokatning yaqqol namunasi bo'lgan Orol dengizi inqirozidir. Mutaxassislar va hukumat vakillari tomonidan zarar ko'rgan hududlarda yerlarning tiklash, cho'llanishga qarshi kurash va ijlim o'zgarishining ijtimoiy-iqtisodiy oqibatlarini

kamaytirish bo'yicha yechimlari ko'rib chiqiladi.

Davlatimiz rahbari Samarganddagi "Markaziy Osiyo – Yevropa Ittifoqi" birinchi sammiti oldidan "Euronews"ga bergan intervysida "Biz uchun so'zsziz ustuvor yo'nalish – bu Markaziy Osiyo "yashil" kun tartibini ilgari surishdir" deb qayd etgani bejiz emas. Samargand sammiti doirasida O'zbekiston tomonidan "yashil" rivojlanish bo'yicha mintaqaviy konsepsiya loyihasining taqdim etilishi rejalashtirilgan. Unda tabiiy resurlardan oqilona foydalanan "yashil" texnologiyalarni joriy qilish sohasida samarali mintaqaviy hamkorlikning mustahkam asosini yaratish ko'zda tutilgan.

Shu bilan birga, Prezidentimiz eng ustuvor yo'nalishlardan biri – bu ekotizimlar va bioxilmallikni tiklash, tanazzulga uchragan yerlarni, jumladan, Orolbo'yи hududini ko'alamzorlashtirish bo'yicha avvaldan boshlangan keng ko'lamli dastur – Markaziy Osiyoning "yashil belbosq'iy" loyihasini yanada rivojlanirish borasida Yevropa Ittifoqi bilan hamkorlikni kengaytirish zarurligini ta'kidladi. Bu esa, o'z navbatida, ekologik barqarorligi bo'yicha muloqotni ilgari surish uchun yuqori darajadagi platformaga aylanadi.

Ijlim forumi qayta tiklanadigan energetikani rivojlanirish, suv resurslarini kompleks bosqichlar, biologik xilmallikning yo'qolishi ko'rinishida namoyon bo'layotgan murakkab ekologik vaziyata to'xtalib, Markaziy Osiyo jahondagi ijlim o'zgarishi oqibatlaridan eng ko'p zarar ko'rayotgan mintaqalardan biri

bularining barchasi bugun O'zbekiston ekologik muammolarga yechim topish yuzasidan bir qator tashabbuslar bilan yetakchilik qilayotganini amalda namoyon etadi. Ayni vaqtida Markaziy Osiyo davlatlarining yagona mintaqaviy qarashlarini shakllantirishga ham xizmat qiladi.

Hilola YUSUPOVA, Oliy Majlis Qonunchilik palatasi deputati.

ASL QADRIYAT VA IMKONIYAT

Bilib-bilmay xato qilgan insonni kechirish, to'g'ri yo'l topishiga imkon berish, qo'llab-quvvatlash asl insoniy qadriyatlardan sanaladi. Bu yaqin insonini izzirob va intazorlik bilan kutayotgan butun bir oilani yangidan hayotga qaytarish bilan barobardir.

Fikr

Muborak Ramazon hayitini nishonlash arafasida xalqimizga xos ezzulkil, bag'rikenglik, insonparvarlik, mehr-oqibat va kechirimlik kabi olyianob fazilatlarning yorqin ifodasi sifatida Prezidentimiz tomonidan

imzolangan "Jazo muddatini o'tayotgan, qilmishiga chin ko'ngildan pushaymon bo'lgan va tuzalish yo'liga qat'iy o'tgan 488 nafr shaxs afv etildi. Bu – shuncha oilaga quvonch, shodlik va umid olib kirdi, degani.

Afv etilgan shaxslarning 100 nafrasi asosiy jazodan to'liq ozod etilgan bo'lsa, 268 nafrasi jazoni o'tashdan muddatidan ilgari shartli ozod qilindi. 34 nafranining ozodidordan mahrum etish jazosi yengilroq jazo bilan almashtirilib, 86 nafrasi shaxsning ozodlikdan

mahrum etish jazosi muddati qisqartirildi.

Farmon bilan afv etilgan shaxslarning yaqinlari bag'riga qaytarish, ijtimoiy hayotga moslabish, foydali mehnat bilan shug'ullanishlari, sog'lim turmush tarzini yo'ga qo'yib, jamiyatda munosib o'rinni topishi uchun ularga ko'mak berish bo'yicha mas'ul vazirlik va idoralarga tegishli topshiriqlar berildi. Bu ularning oilasi va xalqimiz oldida o'zini oqlashi, hayotdan o'rinni topishi, halol mehnat qilib, turmush tarzini izga tushirishi uchun yana bir imkoniyatdir.

"Baxt" degan tushunchani ham kim har xil tasavvur qiladi. Kimdir uni tinchlik-xotirjamlik yoki sihat-salomatlilik, boshqa birov oila, do'star, yaxshi daromadli ishda, deb biladi. Ozodlikdan mahrum etilgan shaxs uchun esa oilasi, farzandlari bag'riga qaytishdan ortiq baxt yo'q.

Shu ma'noda, muborak Ramazon hayiti bayrami afv etilgan 488 nafr shaxsning xonardonida o'zgacha mazmun kasb etdi va ularning yaqinlari uchun qo'shaloq bayram bo'ldi.

Jumanazar OTAJONOV, Oliy Majlis Qonunchilik palatasi deputati.

Xalq so'zi
Narodnoe slovo

MUASSISLAR:
O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlis
Qonunchilik palatasi Kengashi
O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlis
Senati Kengashi

Bosh muharrir O'tkir RAHMAT

Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi 0001-raqam bilan ro'yxatga olingan. Nashr indeksi — 229. Buyurtma G-242. 15 407 nusxada bosildi. Hajmi — 2 taboq. Ofset usulida bosilgan. Qog'oz bichimi A-2. Bahos kelishilgan narxa.

TELEFONLAR:
Devonxonha 71-259-74-51; ko'bitiyat 71-259-74-53;
e'lonlar 71-259-74-55.

ISSN 2010-6786
1772010-678001

MUSHTARAK MAQSADLARNING TUTASH NUQTASI

Mamlakatimiz tarixida yangi sahifa ochildi. Ya'ni O'zbekiston, Tojikiston va Qirg'iziston davlat chegaralarining tutash nuqtasi to'g'risidagi shartnoma imzolandi. Bu o'zaro ishonch va yaxshi qo'shinchilik munosabatlari mustahkamlash yo'lida muhim qadamdir.

Mushohada

Qayd etish kerak, O'zbekiston,